

การเตรียมตัวรับมือ

จัดการสุขภาพจิตและอนามัย

สิ่งแวดล้อมรองรับภาวะฉุกเฉิน

องค์การบริหารส่วนตำบลประตูปะทุ

6 บทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีสาธารณภัย

1 อำนาจสั่งการ

กรณีเกิดเหตุ ผู้อำนวยการท้องถิ่น มีอำนาจสั่งการข้าราชการพลเรือน เจ้าพนักงานท้องถิ่น อาสาสมัคร และหน่วยงานในพื้นที่เพื่อร่วมปฏิบัติการป้องกัน บรรเทาสาธารณภัย

2 บริหารทรัพยากร

บริหารจัดการอาคาร สถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะของทั้งภาครัฐ และเอกชนในพื้นที่ เพื่อใช้ในการจัดการสาธารณภัย

3 การสื่อสารความเสี่ยง

นำระบบสื่อสารทุกเครือข่ายเพื่อใช้สำหรับการสื่อสารประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนภัยแก่ประชาชนในทุกช่องทาง เพื่อการควบคุม ป้องกัน และลดความเสี่ยง ความรุนแรงของสาธารณภัย

4 สร้างกลไกความร่วมมือ

ประสานสร้างความร่วมมือร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อขอรับการสนับสนุน และให้การช่วยเหลือกรณีสาธารณภัย เพื่อความปลอดภัยของประชาชน

5 ควบคุม จำกัดพื้นที่

สั่งการห้ามบุคคล เข้า ออก ในบริเวณพื้นที่อาคาร หรือสถานที่ เพื่อลดความเสี่ยง และอันตรายที่เกิดจากสาธารณภัย

6 ส่งเคราะห์ผู้ประสบภัย

จัดบริการ อพยพ และให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย ทั้งก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ และช่วงฟื้นฟู

ที่มา: พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

แนวปฏิบัติเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ อปท.

หลักการปฏิบัติ

- การวิเคราะห์ความเสี่ยงภัย
- การเตรียมการด้านฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ
- การส่งเสริมให้ความรู้และสร้างความตระหนักด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- การเตรียมการป้องกันด้านโครงสร้างและเครื่องหมายสัญญาณเตือนภัย

แนวทางปฏิบัติ

- ประเมินความเสี่ยงภัยและความส่อแหลมในเขตพื้นที่ โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติการเกิดภัยและจากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมต่าง ๆ
- จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแยกตามประเภทภัย
- จัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสาธารณภัย
- พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลด้านสาธารณภัยระหว่างหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และสามารถใช้งานได้ร่วมกัน
- กระจายข้อมูลด้านสาธารณภัยไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติการ
- สนับสนุนให้สื่อประชาสัมพันธ์ให้รับทราบในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง
- เผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน
- พัฒนารูปแบบและเนื้อหาการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนเข้าใจง่าย เหมาะสม เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย แต่ละกลุ่ม และเป็นที่น่าสนใจ
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเครือข่ายในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และอาสาสมัครต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการรณรงค์ในเรื่องความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง
- จัดหาพื้นที่รองรับน้ำและกักเก็บน้ำ
- สร้างอาคารหรือสถานที่เพื่อเป็นสถานที่หลบภัยสำหรับพื้นที่ที่การหนีภัยทำได้ยาก หรือไม่มีพื้นที่หลบภัยที่ เหมาะสม
- ก่อสร้าง/ปรับปรุงเส้นทางเพื่อการส่งกำลังบำรุง หรือเส้นทางไปสถานที่หลบภัยให้ใช้ได้

ที่มา: คู่มือปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

แนวปฏิบัติเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ อปท.

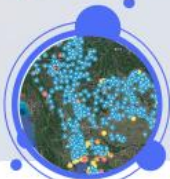
หลักการปฏิบัติ

แนวทางปฏิบัติ

- จัดทำคู่มือและจัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินและแผนสำรองของหน่วยงาน และฝึกซ้อมแผน
- จัดเตรียมระบบการติดต่อสื่อสารหลักและสื่อสารสำรอง
- กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารแก่ประชาชน และเจ้าหน้าที่
- จัดเตรียมระบบการแจ้งเตือนภัยและส่งสัญญาณเตือนภัยให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการสำรองหน้า- จัดเตรียมเส้นทางอพยพและจัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยสำหรับคนและสัตว์เลี้ยง
- กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย ความสงบ เรียบร้อย รวมทั้งการควบคุม การจราจร และการสัญจรภายในเขตพื้นที่
- จัดระบบการดูแลสิ่งของบริจาคและการสงเคราะห์ ผู้ประสบภัย
- จัดทำบัญชีรายชื่อคนที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ
- จัดเตรียมเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกำหนดวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่ และขั้นตอนต่าง ๆ
- วางระบบการพัฒนาศักยภาพและการฝึกอบรมบุคลากร ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- จัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่าง ๆ หรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยฝึกอบรมประชาชน
- จัดเตรียมเครื่องจักรกลยานพาหนะ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อมใช้งานได้ทันที
- จัดทำบัญชีเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงานภาคีเครือข่าย
- พัฒนาเครื่องจักรกล เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ด้านสาธารณภัยให้กับสมัย
- จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นพื้นฐานสำหรับชุมชน
- จัดเตรียมระบบเตือนภัย
- จัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงสำรอง/แหล่งพลังงานสำรอง
- จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น สถานพยาบาล ไฟฟ้า ประปา ผู้นำชุมชน ฯลฯ
- มอบหมายภารกิจความรับผิดชอบให้แก่หน่วยงาน
- กำหนดผู้ประสานงานที่สามารถติดต่อได้ตลอดเวลาของหน่วยงาน

บทบาทด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมต่อการดำเนินงานรองรับภาวะฉุกเฉิน

1

สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่เสี่ยงพื้นที่ประสบภัยซ้ำซาก และกลุ่มเสี่ยงกลุ่มเปราะบาง

2

เสริมสร้างทักษะและความรู้ทางวิชาการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมสุขภาพให้แก่ภาคีเครือข่ายทุกระดับในช่วงเกิดภาวะฉุกเฉิน

3

สำรวจ ประเมินความเสี่ยงสุขภาพ เฝ้าระวังและจัดการสุขภาพอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม กรณีเกิดสาธารณภัย

4

บูรณาการกับปฏิบัติการระดับพื้นที่ตามบทบาท (สสจ./สสอ./สว./สว.สต./อปท.)

5

สื่อสารความเสี่ยงสุขภาพ สร้างการรับรู้เพื่อการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ

สุขภาพ

สุขภาพ

อนามัยสิ่งแวดล้อม

ส่งเสริมสุขภาพ

บทบาทด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมต่อภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

การจัดการขยะ

การจัดการสิ่งแวดล้อมและสิ่งปฏิกูล

การจัดการน้ำเสีย น้ำทิ้ง

การสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

การจัดการคุณภาพอากาศ

P2

การเตรียมความพร้อม (Preparedness)

3S: Staff
Stuff
System

ระบบงาน

- พัฒนาระบบฐานข้อมูลพื้นที่เสี่ยง พื้นที่ประสิทธิ
- จัดทำแผนรับมือภาวะฉุกเฉิน และมีกระบวนการฝึกซ้อมแผน
- พัฒนาระบบสื่อสารเตือนภัย ประชาชน
- มีกระบวนการ Feedback ทบทวน ปรับเปลี่ยนกระบวนการ

กำลังคน

สร้างทีมปฏิบัติการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (ทีม SEHRT) ที่มีประสิทธิภาพสามารถปฏิบัติการได้

ดำเนินงานการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ทั้งในภาวะปกติ และภาวะฉุกเฉิน อย่างมีมาตรฐาน

เครื่องมือ

มีชุด อุปกรณ์ เครื่องมือทำงาน เช่น ชุดทดสอบภาคสนาม ชุดปรับปรุงคุณภาพน้ำ เครื่องตรวจวัดทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

จัดทำแนวทางการปฏิบัติงาน ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (Emergency Flowchart)

มีความรู้ทางวิชาการ

R2

การฟื้นฟูหลังเกิดเหตุ (Recovery)

01

ทอนกำลังทรัพยากรจากพื้นที่ปฏิบัติการ

02

ชดเชย และบำรุงรักษาทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

03

ฟื้นฟูสภาพแวดล้อมระบบสาธารณสุขโลก ช่วยเหลือประชาชนให้กลับสู่ภาวะปกติ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัย

04

ฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน

05

ถอดบทเรียน จัดทำ AAR และ Improvement Plan จากเหตุการณ์จริง